EXAMENREGLEMENT
2026 – 2027

Inhoudsopgave

INLEIDING 4

I. ALGEMENE BEPALINGEN 5

Artikel 1.1 BEGRIPSBEPALINGEN 5

Artikel 1.2 VOORLICHTING KANDIDATEN 7

Artikel 1.3 GEHEIMHOUDING 7

Artikel 1.4 VERANTWOORDELIJKE PERSONEN 7

Artikel 1.5 INWERKINGTREDING EN PUBLICATIE 8

Artikel 1.6 TOELATING TOT HET EXAMEN 8

Artikel 1.7 INDELING VAN HET EINDEXAMEN 9

a. Het schoolexamen 9
b. Het profielwerkstuk 10
c1. Beoordeling van het schoolexamen vmbo-b en vmbo-k 11
c2. Beoordeling van het schoolexamen vmbo-gl en vmbo-tl 11
d. Herexamen schoolexamen vmbo zonder centraal examen 11
e. Examendossier 11
f1. Afgewezen kandidaten vmbo (basis- en kaderberoepsgerichte leerweg) 12
f2. Afgewezen kandidaten gemengde leerweg 12

Artikel 1.8. CENTRAAL EXAMEN 13

Tijdvakken en afname centraal examen 13

Artikel 1.9 ONREGELMATIGHEDEN 13

Artikel 1.10 COMMISSIE VAN BEROEP 14

II INHOUD EINDEXAMEN 15

Artikel 2.1 HET EXAMENPROGRAMMA EN DE EXAMENVAKKEN 15

Artikel 2.2 AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINERING 15

a. Mogelijke maatregelen bij kandidaten met een beperking 16
b. Mogelijke maatregelen bij kandidaten die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn 16
c. Afname van het centraal examen onder bijzondere omstandigheden 16
d. Gespreid examen 16

Artikel 2.3 GEBRUIK COMPUTER TIJDENS HET EXAMEN 16

Artikel 2.4 VERSNELD EXAMEN AFLEGGEN 17

III. ORGANISATIE & GANG VAN ZAKEN TIJDENS HET EINDEXAMEN 18

Artikel 3.1 HET SCHOOLEXAMEN 18

Artikel 3.2 CENTRAAL EXAMEN 20

a. Gecommitteerden. 20
b. Tijdvakken centraal examen. 20
c. Opgave kandidaten centraal examen. 20

Artikel 3.3 AANVANG ZITTINGEN VAN DE CENTRALE EXAMENS 21

I. Centraal Schriftelijke examens 21

II. Digitale Centrale examens ... 22
Artikel 3.4 ZITTINGEN VAN DE CENTRALE EXAMENS ... 23
Artikel 3.5 EINDE ZITTINGEN CENTRAAL EXAMEN ... 24
Artikel 3.6 CORRECTIE CENTRAAL EXAMEN ... 25
Artikel 3.7 VASTSTELLING CIJFER CENTRAAL EXAMEN ... 25
Artikel 3.8 GESCHIL NA INZAGE ... 25
a. Overeenstemming over wel/geen aanpassing van score ... 26
b. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score ... 26
Artikel 3.9 BEWAREN VAN HET EXAMENWERK ... 26
Artikel 3.10 GEGEVENSVERSTREKKING ... 26
IV. UITSLAG, HERKANSING, DIPLOMERING ... 27
Artikel 4.1 EINDCIJFER EINDEXAMEN ... 27
Artikel 4.2 VASTSTELLING UITSLAG ... 27
Artikel 4.3 UITSLAG EINDEXAMEN ... 27
Artikel 4.4. HERKANSING ... 28
a. Schoolexamen ... 28
Toetsweken leerjaar 3 (schooljaar 2026-2027) ... 28
Inhaalregeling leerlingen klas 3 ... 28
b. Centraal examen ... 29
c. Uitgestelde examens ... 30
d. Uitgesteld examen en herkansing ... 31
e. Derde tijdvak ... 31
f. Diploma en cijferlijst ... 31
Artikel 4.5. JUDICIUM CUM LAUDE ... 31
a. vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg ... 31
b. vmbo gemengde leerweg ... 32
V. SLOTBEPALINGEN ... 32

INLEIDING

Voor je ligt het examenreglement dat voor alle eindexamenleerlingen van de Maritieme Academie Harlingen van toepassing is. Het examenreglement is een nadere uitwerking van bepalingen uit de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Dit besluit kan via de site www.overheid.nl geraadpleegd worden.

Het examenreglement behandelt niet alleen de rechten en plichten van de leerling, maar ook de rechten en plichten van de school. Dit examenreglement geldt voor het schooljaar 2026-2027. Wijzigingen in de toepasselijke wet- en regelgeving kunnen leiden tot tussentijdse wijzigingen van dit examenreglement. Als dit examenreglement strijdig is met de inhoud van de toepasselijke wet- of regelgeving, dan is de betreffende bepaling uit dit reglement niet van toepassing en geldt de desbetreffende bepaling uit de wet- of regelgeving.

Dit examenreglement is vastgesteld door het College van Bestuur van Dunamare Onderwijs (het bevoegd gezag), de medezeggenschapsraad van de school heeft ingestemd met het examenreglement en ligt ter inzage bij de schoolleiding. Voor ouders en leerlingen staat dit document op de website van de school: www.maritiemeacademieharlingen.nl

Onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur van Dunamare Onderwijs nemen de directeur en de examinatoren het eindexamen af. Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE). Een leerling kan pas aan het centraal examen deelnemen als hij het schoolexamen in zijn geheel heeft afgelegd.

M.A. Nieuwenhuizen

Harlingen, september 2026

I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 BEGRIPSBEPALINGEN

In het Examenreglement en het Programma van toetsing en afsluiting wordt verstaan onder:

Schoolleider Een integraal leidinggevende van een afdeling.

Bevoegd gezag Het bevoegd gezag bedoeld in artikel 1.1 WVO 2020, vertegenwoordigd door het College van Bestuur van Dunamare onderwijs.

Bijzitter Een bijzitter is een medewerker van de school die bij de afname van een mondeling examen aanwezig kan zijn. De bijzitter houdt het protocol bij en vermeldt daarin de datum, het tijdstip, de behandelde onderwerpen en de daarin behaalde resultaten. Hij kan tevens vragen stellen.

Centraal Examen Een onderdeel van het eindexamen in een aantal vakken, dat wordt afgenomen conform de artikelen 3.17 t/m 3.31 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
De examentijdvakken/tijdstippen worden voor dit onderdeel door het College voor Toetsen en Examens vastgesteld.

Commissie van Beroep Een door het bevoegd gezag ingestelde commissie waarbij de kandidaat tegen een beslissing van de directeur beroep kan aantekenen of voorziening kan vragen conform het bepaalde in artikel 2.63 of 2.64 WVO 2020.

CvTE College voor toetsen en examens, genoemd in artikel 2, eerste lid van de Wet College voor toetsen en examens.

Deeleindexamen Een examen in een of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken.

Directeur De rector of directeur en de conrector of adjunct-directeur in de zin van artikel 7.2 lid 2 WVO 2020.

DUO De Dienst Uitvoering Onderwijs, een agentschap van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Eindexamen Het eindexamen is het afsluitende examen van de opleiding aan het voortgezet onderwijs. Het eindexamen valt uiteen in een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).

Examencommissie De examencommissie als bedoeld in artikel 2.60d WVO 2020 en zoals beschreven in het artikel Verantwoordelijke personen van dit examenreglement.

Examendossier Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals vermeld in het PTA van ieder vak.

Examenreglement Document met de formele regels van het examen.

Examinator Degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak in het examenjaar of de voorexamenjaren.

Examensecretaris Het personeelslid als bedoeld in artikel 2.51a WVO 2020 dat belast is met de coördinatie van activiteiten en processen van het examenproces.

Examenstof	De aan de kandidaat te stellen eisen, op grond van het door hem voor elk vak gekozen programma.
Gecommitteerde	Een gecommitteerde in de zin van de artikelen 3.22 en 3.23 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, is belast met de tweede correctie van het eindexamen of een deel daarvan.
Herexamen	Het opnieuw afleggen van een (volledig) examen. In geval van het schoolexamen kan dit betekenen dat een kandidaat met één cijfer voor een herexamen alle eerder behaalde cijfers voor toetsen vervangt.
Herkansing	Het opnieuw deelnemen aan een schoolexamen of een centraal examen.
Inhalen	Het alsnog afleggen van een eerder gemiste toets van het schoolexamen of centraal examen.
Inspectie	De Inspectie van het Onderwijs, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht.
Kandidaat	Ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
Leerling	Een leerling aan een school voor voortgezet onderwijs.
Minister	De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
Ouder(s)	De ouder(s), verzorger(s) of voogd(en) van de leerling/kandidaat.
Ontzegging	Het verbieden van deelname aan één of meerdere examens of toetsen.
Protocol	Met protocol kan zowel de werkwijze tijdens een examen, de afspraken waaraan oa. kandidaten en examinatoren zich aan dienen te houden, als het formele verslag van een (mondeling) examen bedoeld worden.
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting: het document waarin wordt vastgelegd hoe het schoolexamen er, per vak, uit ziet voor de kandidaten. Het gaat onder andere over inhoud, vorm, weging, etc. van toetsen en opdrachten van het schoolexamen.
School voor VO	Een school voor vwo, een school voor havo, een school voor vmbo.
Schoolexamen	Het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting wordt afgenomen.
Schoolexamen-vak	Vakken die in de slaag- en zakregeling worden genoemd, maar waar geen centraal schriftelijk eindexamen voor afgenomen wordt, zoals maatschappijleer, kunstvakken en lichamelijke opvoeding.
Schooljaar	Het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgend jaar.
Stage	De stage als bedoeld in artikel 2.26 lid 3 en 2.27 lid 3 WVO 2020.
Toets	Een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht.

Toezichthouder(s):	Diegenen die belast zijn met het houden van toezicht tijdens een schoolexamentoets of een zitting van het centraal examen.
Vmbo:	Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs genoemd in artikel 2.22 en 2.93 lid 3 WVO 2020.
- bb	de basisberoepsgerichte leerweg, genoemd in artikel 2.22 lid 1 sub b WVO 2020.
- kb	de kaderberoepsgerichte leerweg, genoemd in artikel 2.22 lid 1 sub c WVO 2020.
- gl	de gemengde leerweg, genoemd in artikel 2.22 lid 1 sub d WVO 2020.
- tl of mavo	de theoretische leerweg of de mavo, genoemd in artikel 2.22 lid 1 sub a WVO 2020.
WVO 2020	Wet voortgezet onderwijs 2020
Zitting	Het moment waarop één toets of één centraal examen afgenomen wordt.

Artikel 1.2 VOORLICHTING KANDIDATEN

a. Vóór 1 oktober krijgen de kandidaten het examenreglement en programma van toetsing en afsluiting uitgereikt. Het algemeen gedeelte van het examenreglement wordt toegelicht en uitgelegd door de mentor/afdelingsleider en het programma van toetsing en afsluiting door de betreffende vakdocent (examinator).
b. Op de algemene ouderavond krijgen de ouders uitleg over de uitgereikte regelingen.
c. Tijdig vóór het einde van iedere periode van het schoolexamen krijgen de kandidaten het rooster van de afsluitende toetsen voor zover deze centraal worden afgenomen.
d. In april ontvangen de kandidaten voor het centraal examen het rooster van het centraal examen en de data van besprekingen in verband met keuzes e.d., de uitslag en diploma-uitreiking.

Artikel 1.3 GEHEIMHOUDING

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van het eindexamen en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van het eindexamen de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 1.4 VERANTWOORDELIJKE PERSONEN

a. Het bevoegd gezag.

Het College van Bestuur van Dunamare onderwijs is eindverantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de regels van het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting. Deze verantwoordelijkheid geldt ook voor het centraal examen. In de praktijk mandateert het bevoegd gezag deze taken aan de schoolleiding. Het bevoegd gezag houdt toezicht op de uitvoering van het examen o.a. door middel van het agenderen van dit onderwerp bij voortgangsgesprekken met de schoolleider en middels evaluatie en meldingen van examensecretarissen. De inspectie heeft een toezichthoudende taak en treedt zo nodig corrigerend op.

b. Directeur.

De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af. De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag vast en ondertekenen de diploma's en de cijferlijsten. De directeur volgt en analyseert overheids- en schoolregelingen inzake het examen en benoemt de examensecretaris(sen). De directeur heeft de beslissende rol bij het nemen van maatregelen inzake onregelmatigheden (waaronder fraude).

c. Examensecretaris.

De examensecretaris is aangewezen door de directeur van de school en zorgt voor een correcte en zorgvuldige uitvoering van de examenprocedures. Daarnaast is de examensecretaris de contactpersoon voor intern en extern betrokkenen bij het schoolexamen en het centraal examen.

d. De examencommissie.

De examencommissie heeft de opdracht de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen. De examencommissie controleert of de inrichting en de uitvoering van de processen op orde is, en houdt toezicht op de inhoudelijke kwaliteit van de examinering. Daarnaast kijkt de examencommissie ook of processen en inhoud in voldoende mate aansluiten bij de visie van de school op toetsing en examinering en of het afsluitende karakter van het schoolexamen gewaarborgd wordt. Voorts stelt zij richtlijnen en aanwijzingen vast om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen. De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden, ten minste drie. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag in het najaar.

De examencommissie kan een rol spelen wanneer een leerling zich schuldig maakt aan een onregelmatigheid. Daarnaast mag een kandidaat conform artikel. 3.1 sub h van dit reglement bij de examencommissie beroep instellen tegen de vaststelling van een cijfer voor een toets van het schoolexamen. Indien bij de vaststelling van dit cijfer een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.

De directeur heeft op grond van het managementstatuut Dunamare, namens het bevoegd gezag, de volgende leden benoemd in de examencommissie :

Niels Krol	voorzitter
Lucy Post	lid
Olaf van der Hoek	lid

In voorkomende gevallen kan de examencommissie geadviseerd worden door een docent, examinator of andere betrokkene of expert.

Artikel 1.5 INWERKINGTREDING EN PUBLICATIE

a. Dit examenreglement treedt, na instemming van de medezeggenschapsraad, in werking met ingang van 1 augustus 2026 en is van toepassing op alle leerlingen in de (voor)examenklassen.
b. De tekst van het examenreglement is alleen verkrijgbaar in het Nederlands.
c. Het examenreglement wordt vóór 1 oktober 2026 gepubliceerd op de website van de school.
d. Het examenreglement 2025-2026 wordt per 1 oktober 2026 ingetrokken, tenzij het examenreglement 2026-2027 niet in werking is getreden door middel van publicatie op de website van de school.

Artikel 1.6 TOELATING TOT HET EXAMEN

a. Tot het eindexamen zijn diegenen toegelaten die zijn ingeschreven als leerlingen van de Maritieme Academie Harlingen en die volgens de aan de Maritieme Academie Harlingen of een andere school gebruikelijke procedure zijn bevorderd naar het (voor)examenjaar.

b. De directeur kan een kandidaat die niet staat ingeschreven als leerling van de school, eveneens in de gelegenheid stellen een (deel)eindexamen aan de school af te leggen.

c. De directeur van een dagschool kan op grond van artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd als gevolg van bijzondere van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden, niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.

Artikel 1.7 INDELING VAN HET EINDEXAMEN

Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, een centraal examen dan wel uit beide.

a. Het schoolexamen

De directeur bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 3.18 Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De directeur kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

Voor aanvang van het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van behaalde resultaten en beoordelingen van alle onderdelen van het examendossier, de eindcijfers van het schoolexamen, getekend door de directeur en de examensecretaris. Hierop staan:

a: welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen.
b: de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.
c: de beoordeling van het profielwerkstuk.

Onderdelen van het schoolexamen

Een schoolexamen wordt uit een aantal toetsen samengesteld. Voor elk examenvak afzonderlijk zijn de schoolexamens geregeld in het PTA. Onder toetsen vallen ook praktische opdrachten en handelingsdelen, met dien verstande dat voor de handelingsdelen geen cijfers worden toegekend. Zij moeten naar behoren zijn afgesloten. Voor de toetsen gelden verschillende presentatievormen.

Schoolexamen rekenen

Voor leerlingen die vanaf het schooljaar 2020-2021 eindexamen vmbo, mavo of havo doen geldt dat er inzichtelijk moet worden gemaakt waar de leerling staat ten aanzien van het geldende referentieniveau (vmbo 2F, havo 3F).

Leerlingen vmbo of havo zonder wiskunde

• Voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde geldt dat zij op grond van het PTA een schoolexamen rekenen moeten afronden op het geldende referentieniveau.
• Het schoolexamen rekenen wordt beoordeelt middels een cijfer. Het cijfer wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
• Het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslagbepaling van het eindexamen.

Leerlingen vmbo of havo met wiskunde

• Het afleggen van een schoolexamen rekenen is voor leerlingen die eindexamen afleggen in het vak wiskunde niet verplicht. Zij kunnen op grond van het vigerende curriculum wiskunde aantonen dat zij beschikken over voldoende rekenvaardigheid.
• Indien een leerling na het afleggen van het centraal eindexamen wiskunde besluit het vak alsnog te laten vallen hoeft hij niet alsnog het schoolexamen rekenen af te leggen.
• Indien een leerling voorafgaand aan het eindexamen besluit het vak wiskunde te laten vallen dient hij om te kunnen slagen alsnog het schoolexamen rekenen af te leggen.

Vrijstelling rekenen bij opstromen

Leerlingen die binnen het vmbo (basis, kader, gemengde of theoretische leerweg) eindexamen hebben afgelegd, inclusief het schoolexamen rekenen, en doorstromen naar een andere leerweg van het vmbo zijn vrijgesteld van het schoolexamen rekenen in de andere leerwegen. Middels het schoolexamen rekenen hebben zij immers al aangetoond in welke mate zij het referentieniveau 2F beheersen.

Maatwerk PTA

Voor versnellers, overstappers, kandidaten die een of meer vakken op een hoger niveau afronden en kandidaten die vanwege doubleren met tussentijdse wijzigingen in het PTA te maken krijgen kan het noodzakelijk zijn om een persoonlijk programma van toetsing en afsluiting op te stellen. Vaststelling van dit programma is niet mogelijk zonder de instemming van de ouders of de leerling indien deze meerderjarig is.

Mededeling cijfers per toets

Van elk cijfer in het kader van het schoolexamen behaald, worden de leerling en zijn ouder/verzorger zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld door de examinator.

b. Het profielwerkstuk

Het schoolexamen vmbo-gl en vmbo-tl, havo en vwo omvat mede een verplicht profielwerkstuk. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een vak uit het profiel dat de leerling heeft gekozen (vwo en havo) dan wel een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt (vmbo). Regels met betrekking tot het profielwerkstuk:

- Elke leerling ontvangt in september de *Handleiding Profielwerkstuk 2026-2027*, met daarin alle regelgeving omtrent het profielwerkstuk inclusief de deadline voor het eindproduct en voor eventuele tussenproducten.
- Elke leerling is verplicht het stappenplan te volgen, met o.a. het bijhouden van een logboek; afspraken met de begeleider; beoordelingsgesprekken met de begeleider e.d. Tevens geldt dat de inlever- en beoordelingsdata in acht worden genomen.
- In het profielwerkstuk is citeren toegestaan mits bij elk citaat een bronvermelding is opgenomen. Het presenteren van teksten van anderen, vertaalde teksten, of computergegenereerde teksten, als zijnde eigen teksten wordt beschouwd als fraude en valt onder de bepalingen van het PTA bij onregelmatigheden (zie artikel onregelmatigheden van het examenreglement).
- Om aan het Centraal Examen vmbo gl te kunnen deelnemen moet het profielwerkstuk ingeleverd zijn voor de inleverdatum (1 februari 2026) en beoordeeld zijn met voldoende of goed.
- Het profielwerkstuk wordt digitaal én in *hardcopy* ingeleverd.
- De begeleider hanteert bij de beoordeling het beoordelingsformulier en geeft een kopie hiervan aan de leerling.
- Het cijfer voor het profielwerkstuk binnen havo en vwo maakt deel uit van het combinatiecijfer. Voor het vmbo geldt dat het profielwerkstuk wordt beoordeeld met ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’.

Voor een verdere uitwerking en een overzicht van de eisen van het profielwerkstuk zie ”Handleiding Profielwerkstuk 2026-2027”.

c1. Beoordeling van het schoolexamen vmbo-b en vmbo-k

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Het deelvak culturele en kunstzinnige vorming 1 en het deelvak lichamelijke opvoeding 1 worden beoordeeld met "voldoende" of "goed".
   De beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkend uit het examendossier.

c2. Beoordeling van het schoolexamen vmbo-gl en vmbo-tl

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Het deelvak culturele en kunstzinnige vorming 1 en het deelvak lichamelijke opvoeding 1 worden beoordeeld met "onvoldoende", "voldoende" of "goed".
   De beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met "onvoldoende", "voldoende" of "goed". Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

d. Herexamen schoolexamen vmbo zonder centraal examen

1. De directeur kan (in het PTA) bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat de directeur dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorende tot het gemeenschappelijke deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door de directeur aangegeven onderdelen van het programma.

2. De directeur stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

e. Examendossier

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de directeur gekozen vorm. Het examendossier omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken.

f1. Afgewezen kandidaten vmbo (basis- en kaderberoepsgerichte leerweg)

Indien een kandidaat bij het eindexamen definitief is afgewezen en hij besluit het laatste jaar over te doen, dan geldt de volgende regel:

De beoordeling van de onderdelen van het schoolexamen die in leerjaar 3 vmbo zijn afgenomen, blijven staan. De elementen van het schoolexamen van leerjaar 4 vmbo vervallen en worden over gedaan.

De vakken die in het derde leerjaar zijn afgesloten m.b.v. een schoolexamen (maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming) hoeven niet overgedaan te worden. Deze cijfers/resultaten blijven staan. Voor de beroepsgerichte keuzevakken geldt dat de afgesloten vakken uit zowel leerjaar 3 als 4 blijven staan. Hierdoor kan een situatie ontstaan waarbij een leerling vijf of meer beroepsgerichte keuzevakken op zijn cijferlijst heeft staan op het moment dat hij slaagt voor het eindexamen vmbo.
Er is de mogelijkheid om het beroepsgerichte keuzevak toch over te doen. In dat geval moeten de leerling en de ouders zich bij de start van het schooljaar, doch uiterlijk 15 oktober van het betreffende schooljaar, schriftelijk akkoord verklaren met het vervallen van een eerder behaald cijfer.

f2. Afgewezen kandidaten gemengde leerweg

Indien een kandidaat bij het eindexamen definitief is afgewezen en hij besluit het laatste jaar over te doen, dan geldt de volgende regel:

De beoordeling van de onderdelen van het schoolexamen die in leerjaar 3 vmbo-gl zijn afgenomen, blijven staan, alsmede het profielwerkstuk. De elementen van het schoolexamen van leerjaar 4 vmbo-gl vervallen en worden opnieuw gedaan.

De vakken die in het derde leerjaar zijn afgesloten m.b.v. een schoolexamen (maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming, beroepsgerichte profiel en/of keuzedelen) hoeven niet overgedaan te worden. Deze cijfers/resultaten blijven staan. De vakken die in het leerjaar 4 vmbo-gl zijn afgesloten m.b.v. een schoolexamen (beroepsgerichte keuzedelen) hoeven niet overgedaan te worden. Deze cijfers/resultaten blijven staan. Er is de mogelijkheid om een vak met alleen een schoolexamen toch over te doen. In dat geval moeten de leerling en de ouders zich bij de start van het schooljaar, doch uiterlijk 15 oktober van het betreffende schooljaar, schriftelijk akkoord verklaren met het vervallen van een eerder behaald cijfer.

Artikel 1.8. CENTRAAL EXAMEN

Tijdvakken en afname centraal examen

a. Het centraal examen voor scholen voor voortgezet onderwijs kent een 1e, 2e en 3e tijdvak.
b. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.

Artikel 1.9 ONREGELMATIGHEDEN

De directeur kan conform artikel 3.58 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 maatregelen nemen bij ontdekking van onregelmatigheden of afwezigheid:

a. tijdens het schoolexamen;
b. tijdens het centraal examen;
c. na het schoolexamen of centraal examen.

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is bij een onderdeel van het eindexamen, kan de directeur maatregelen nemen.
   Als onregelmatigheid wordt onder andere, maar niet uitsluitend, bedoeld:
   - Spieken bij een medeleerling;
   - Gelegenheid geven tot het overnemen van (eigen) antwoorden door andere leerlingen;
   - Praten tijdens toetsmomenten;
   - Het bij zich dragen van mobiele apparaten (o.a. telefoon, smartwatch, draadloze oortjes);
   - Het zich onttrekken aan enig deel van het eindexamen door bijv. ongeldig verzuim;
   - Het niet of niet op tijd inleveren van werkstukken, verslagen (waaronder profielwerkstuk en literatuurdossier), praktijkopdrachten, taken;
   - Het niet tijdig, conform dit examenreglement, afronden van (onderdelen van) het schoolexamen voordat het centraal examen een aanvang neemt.

2. Fraude wordt ook als onregelmatigheid aangemerkt. Onder fraude wordt onder andere, maar niet uitsluitend, bedoeld:
   - Het kopiëren van andermans werk, of het presenteren van andermans, of door een computer gegenereerd en ander niet eigen werk, als zijnde eigen werk;
   - Het vervalsen van formulieren;
   - Het op onrechtmatige wijze verkrijgen van (school)examenopgaven;
   - Het gebruik van hulpmiddelen waarop of waarin aantekeningen zijn gemaakt;

3. Indien een onregelmatigheid wordt geconstateerd, wordt de beslissing omtrent het opleggen van een maatregel als volgt voorbereid: De examensecretaris bepaalt in overleg met de directeur in welke gevallen de voorbereiding van de beslissing schriftelijk geschiedt en in welke gevallen de kandidaat wordt gehoord door de schoolleider. Bij schriftelijke voorbereiding wordt de kandidaat door de examensecretaris schriftelijk geïnformeerd over het voornemen om een maatregel op te leggen en wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld om binnen een door de examensecretaris te bepalen termijn schriftelijk zijn zienswijze kenbaar te maken. Bij mondelinge behandeling wordt de kandidaat eveneens schriftelijk geïnformeerd over het voornemen om een maatregel op te leggen en wordt de kandidaat vervolgens op een door de schoolleider te bepalen dag en tijdstip in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord door de schoolleider. De kandidaat kan zich steeds laten bijstaan door zijn ouders of een andere door de kandidaat aan te wijzen meerderjarige. Nadat de kandidaat aldus in de gelegenheid is gesteld om schriftelijk respectievelijk mondeling zijn zienswijze kenbaar te maken, beslist de directeur over het opleggen van een maatregel.

4. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
   a. het toekennen van het cijfer één voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
   b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
   c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
   d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen.
   Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen.

5. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het zesde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders van de kandidaat, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.

6. De kandidaat kan tegen de beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep (zie artikel commissie van beroep). Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.

   Het beroep wordt schriftelijk bij de commissie van beroep ingediend. De termijn daarvoor is vijf dagen, met ingang van de dag na die waarop de beslissing aan de leerling is uitgereikt of toegezonden. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschift, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
   De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het vierde lid onder c van dit artikel. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, diens ouders, voogden of verzorgers indien deze minderjarig is, de directeur en de inspectie.

7. Zolang er geen definitieve uitspraak in een beroepszaak is gedaan, kan de kandidaat aan het schoolexamen en/of centraal examen blijven deelnemen.

Artikel 1.10 COMMISSIE VAN BEROEP

De commissie van beroep is een commissie ingesteld door het bevoegd gezag, waarin de directeur van de desbetreffende school en leden van de examencommissie van de desbetreffende school géén zitting hebben.

De commissie van beroep is te bereiken via:onderwijskwaliteit@dunamare.nl

De Commissie van Beroep Examenaangelegenheden bestaat uit de volgende personen, dan wel hun plaatsvervangers:
- M. J. Boelsma, voorzitter
- T.M. Geldhof, lid
- M.J. van den Vlekkert - Maatje, lid

II INHOUD EINDEXAMEN

Artikel 2.1 HET EXAMENPROGRAMMA EN DE EXAMENVAKKEN

a. De minister stelt, behalve voor door de directeur vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
   - een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak;
   - welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt, en
   - het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.

b. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

c. De examenprogramma's kunnen voorzien in differentiaties waaruit de leerling een keuze maakt.

VASTSTELLING EINDEXAMENVAKKEN EN PROGRAMMA

De eindexamenvakken vmbo - mavo.

Voor alle leerlingen die de leerwegen in het vmbo/mavo volgen, zijn Nederlands en Engels verplicht. Daarnaast kiezen de leerlingen twee vakken uit de profielkeuzevakken en twee vakken uit het vrije deel.

Extra vakken vmbo - mavo.

Kandidaten kunnen desgewenst en voor zover de school de mogelijkheid daartoe biedt, examen doen in meer vakken. De vakken die bij de bepaling van de uitslag wel meetellen, dienen tezamen een eindexamen te blijven vormen.

Vrijstellingen vmbo - mavo.

Kandidaten die in de leerjaar 3 vmbo - mavo doubleren kunnen een vrijstelling aanvragen voor de vakken Maatschappijleer 1 en CKV. Het vrijstellingsverzoek moet schriftelijk voor 1 oktober 2026 worden ingediend bij de afdelingsleider. Of het verzoek wordt toegekend is afhankelijk van de resultaten voor die vakken in het voorgaande schooljaar, Is het eindcijfer tenminste een 7 voor Maatschappijleer of 'voldoende' voor CKV dan kan de vrijstelling worden toegekend. In dat geval zal de school een alternatief programma bieden (er is geen vrijstelling van onderwijsuren).

Artikel 2.2 AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINERING

De directeur kan overeenkomstig de artikelen 3.54 en 3.55 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 ten behoeve van een gehandicapte kandidaat of een kandidaat die de Nederlandse taal onvoldoende machtig is een aangepaste regeling vaststellen voor zowel het schoolexamen als het centraal examen. Deze aangepaste regeling dient ter kennis van de inspectie te worden gebracht.
Artikel 3.54 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 houdt in dat een afwijking van de wijze van examineren met betrekking tot kandidaten met een beperking alleen kan worden toegestaan als er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundig psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld (bijvoorbeeld in het geval van dyslexie); de aanpassing kan in ieder geval bestaan uit een verlenging van de duur van een toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten. Een andere aanpassing mag alleen worden toegestaan als die is voorgesteld in de deskundigenverklaring, of als deze aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in de deskundigenverklaring. Dit alles geldt niet als er sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap.

a. Mogelijke maatregelen bij kandidaten met een beperking

1. Vergroot lettertype;
2. Verlenging zittingsduur o.a. bij dyslexie (maximaal 30 minuten);
3. Auditieve ondersteuning;
4. Maatregelen van andere aard: hulp bij het lezen, tekenen, schrijven, gebruik van computer of in overleg met de inspectie het examen elders afnemen.

b. Mogelijke maatregelen bij kandidaten die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn

Kandidaten die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn, mogen bij de (centrale) examens in plaats van een eendelig woordenboek Nederlands gebruik maken van een woordenboek van het Nederlands naar een vreemde taal (bijvoorbeeld de thuistaal van de kandidaat).
Daarnaast kan de directeur besluiten een kandidaat die de Nederlandse taal onvoldoende machtig is maximaal 30 minuten tijdsverlenging te geven bij het vak Nederlands en eventueel andere vakken waarbij beheersing van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is. Dit mag echter alleen wanneer de kandidaat met inbegrip van het examenjaar maximaal zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal van de kandidaat is.

c. Afname van het centraal examen onder bijzondere omstandigheden

Er moet op zodanige wijze worden geëxamineerd dat er recht wordt gedaan aan de leerling. De directeur kan derhalve kandidaten met een beperking toestaan op een aangepaste wijze examen te doen, dit na eventueel overleg met het CvTE en/of inspectie.
Leerlingen kunnen daartoe een schriftelijk verzoek doen aan de directeur, daarbij is een medische verklaring nodig. Dit geldt ook voor leerlingen die niet in staat zijn in het examenlokaal te verschijnen, maar wel in staat zijn aan het examen deel te nemen.

d. Gespreid examen

Kandidaten die tijdens het laatste leerjaar langdurig ziek zijn geweest of die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van hun wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat zijn geweest het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen kunnen met toestemming van de directeur het eindexamen gespreid over twee schooljaren afleggen. De directeur beslist daarover nadat hij de inspectie heeft gehoord. Het eerste jaar wordt examen afgelegd in een aantal vakken, in het tweede jaar in het resterende aantal.

Een leerling die gespreid examen op grond van artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 doet heeft recht op twee herkansingsmogelijkheden: één herkansing in het eerste examenjaar en één in het tweede examenjaar. In het eerste examenjaar kan de herkansing alleen ingezet worden voor een vak waarin hij in dat eerste jaar examen heeft afgelegd. In het daaropvolgend examenjaar kan de herkansing alleen worden ingezet voor een vak waarin in het tweede jaar examen is afgelegd. Wanneer de herkansing in het eerste examenjaar niet benut wordt, kan deze niet 'meegenomen worden' naar het tweede examenjaar.

Gespreid examen moet schriftelijk en met redenen omkleed aangevraagd worden bij de schoolleider voor 1 april van het examenjaar. Een gespreid examen kan alleen afgelegd worden indien de kandidaat de twee laatste examenjaren op de school blijft of naar het Vavo overstapt met een uitbestedingsovereenkomt. Leerlingen die gespreid examen doen op grond van artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en die na het eerste jaar van het examen de school voor voortgezet onderwijs fysiek verlaten, kunnen een voorlopige cijferlijst meekrijgen (artikel 3.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020). Op grond van die voorlopige cijferlijst kunnen zij vrijstellingen krijgen aan de instelling voor Vavo (op grond van artikel 3.64 Uitvoeringsbesluit WVO 2020) en kunnen zij vervolgens het diploma aan de instelling voor Vavo halen. Tussentijdse overstap naar een andere school voor voortgezet onderwijs is niet mogelijk bij een gespreid examen.

Artikel 2.3 GEBRUIK COMPUTER TIJDENS HET EXAMEN

a. Voor het gebruik van de computer tijdens het examen wordt de meest recente versie van de protocollen van de VO-raad gevolgd. Eventueel kunnen in het PTA nadere regels gesteld worden, bijvoorbeeld over de wijze waarop het werk wordt uitgereikt en ingenomen.

Artikel 2.4 VERSNELD EXAMEN AFLEGGEN

In individuele gevallen bestaat de mogelijkheid om te onderzoeken of een leerling versneld examen kan afleggen voor een of meer vakken. Dit betreft een discretionaire bevoegdheid van de directeur; de leerling kan aan deze bepaling geen rechten ontlenen. Indien wordt versneld, dan betekent dit dat in het voorexamenjaar het PTA van het examenjaar wordt gevolgd, waardoor de leerling reeds in het voorexamenjaar het centraal eindexamen aflegt voor het betreffende vak of de betreffende vakken.

a. Om in aanmerking te komen voor een versneld traject dient het eindcijfer van de leerling voor het betreffende vak een 7,5 of hoger te zijn, in het voorgaande schooljaar.
b. Een verzoek tot versnellen wordt aan het eind van het voorgaande leerjaar, doch uiterlijk begin september van het nieuwe schooljaar gericht aan de schoolleider en mentor. Zij nemen dit op met de vakdocent en examensecretaris.
c. De leerling legt, indien van toepassing, een determinatietoets af voor het betreffende vak.
d. Een positief advies hangt mede samen met de capaciteit in het gewenste leerjaar, waaronder de groepsgrootte, in de clusters voor het betreffende vak.
e. Wanneer er een positief advies ligt vanuit de school, stelt de leerling een plan van aanpak op met daarin de motivatie om te versnellen, alsmede een concreet plan om de vrijgekomen lesuren van het versnelde vak in te vullen in het schooljaar daarna. Dit plan van aanpak dient hij in bij de schoolleider, mentor en examensecretaris.
f. De leerling stemt af met de vakdocent van het examenvak in het examenjaar. Onder andere over de vraag hoe de PTA-onderdelen gemaakt moeten worden (route en data). Wijzigingen in het PTA mogen niet van invloed zijn op de inhoud van toetsen. De samenstelling, de volgorde of het tempo kunnen wel verschillen en met de vakdocent bepaald worden. Het maatwerk PTA wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de examensecretaris, wordt (anoniem indien mogelijk) voorgelegd aan de MR en tot slot toegestuurd aan de inspectie.
g. Mocht het resultaat van het versneld afgelegde centraal examen voor het betreffende vak tegenvallen, dan is een herkansing van het centraal examen mogelijk. De leerling kan evenwel slechts één vak herkansen; versnellen levert geen extra herkansing op. De beslissing voor de herkansing van het centraal examen mag uitgesteld worden totdat alle examenvakken zijn afgesloten (in het schooljaar daarna). De leerling kan dan op grond van de zak-/slaagregeling beslissen welk vak hij herkanst.
h. De school behoudt zich het recht voor om een leerling die aan het versnellen is, op grond van tegenvallende resultaten of leerhouding/motivatie, alsnog terug te trekken bij DUO in april/mei van het betreffende examenjaar, dus voordat er versneld examen wordt gedaan.

Artikel 2.5 EXAMEN OP EEN HOGER NIVEAU

a. Het bevoegd gezag kan een kandidaat voor één of meer vakken toelaten tot het centraal examen op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort van inschrijving.
b. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van het eindexamen in een vak op een hoger niveau, stelt de rector de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van de schoolsoort van inschrijving. Deze terugvaloptie gaat niet ten koste van een herkansing.

III. ORGANISATIE & GANG VAN ZAKEN TIJDENS HET EINDEXAMEN

Artikel 3.1 HET SCHOOLEXAMEN.

a. Het schoolexamen in een vak geschiedt in de laatste twee of drie leerjaren van de opleiding. De leerjaren zijn verdeeld in periodes.

b. Het schoolexamen moet in de vakken waarvoor ook een centraal examen moet worden afgelegd, 10 dagen vóór de aanvang van dat centraal examen afgesloten zijn.

c. De toetsen zijn ontleend aan de gehele examenstof. De regeling dient te geschieden per vak, niet per docent. Het schoolexamen mag zich uitsluitend uitstrekken over die stof die deel uitmaakt van het desbetreffende programma. Het tijdstip van de diverse toetsen wordt minimaal één week van tevoren bekend gemaakt.

d. Voor schriftelijk te maken toetsen stelt de examinator de opgaven vast. Voordat een schriftelijke toets is afgenomen, worden de beoordelingsnormen vastgesteld. De beoordelingsnormen moeten voor hetzelfde examen uniform zijn.

   Mondelinge toetsen worden afgenomen door de examinator in aanwezigheid van een bijzitter en/of met gebruikmaking van opnameapparatuur. Als er geen bijzitter aanwezig is houdt de examinator het protocol bij. Het cijfer van een mondelinge toets wordt vastgesteld door de examinator na eventueel overleg met de bijzitter.

e. De kandidaat zorgt ervoor dat hij tijdig in het toetslokaal aanwezig is. Ongeoorloofde afwezigheid bij een toets of een gedeelte ervan wordt als een onregelmatigheid beschouwd. Eveneens geldt dit bij het niet of niet tijdig inleveren van taken, werkstukken, opdrachten, verslagen e.d.
   (Voor maatregelen: zie artikel Onregelmatigheden).

f. Indien een kandidaat om een geldige reden (niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid,, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouder/verzorger) niet kan deelnemen aan een toets, moet hij zo spoedig mogelijk met de schoolleider contact opnemen. Deze bepaalt in overleg met de examensecretaris wanneer de toets kan worden ingehaald. Geldige redenen kunnen zijn: ziekte, overlijden van (naaste) familieleden of andere vormen van overmacht.

g. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis.

h. De vaststelling van de cijfers voor de toetsen voor het schoolexamen ligt uitsluitend in handen van de examinator. Een kandidaat kan beroep aantekenen tegen toegekende cijfers bij de schoolleider, in ieder geval binnen drie dagen na het bekend worden van het cijfer.

i. Het schoolexamen in de vakken waarin centraal examen wordt afgelegd wordt tenminste 10 dagen vóór de aanvang van de centrale examens afgesloten. Kandidaten moeten de vakken waarvoor zij naast een schoolexamen ook een centraal examen afleggen, eerst hebben afgerond voordat zij voor het betreffende vak kunnen deelnemen aan de herkansing van het centraal examen. De reeds behaalde cijfers voor het schoolexamen blijven geldig.

   Het bevoegd gezag kan een kandidaat die het schoolexamen niet 10 dagen vóór aanvang van het centraal examen heeft kunnen afsluiten door een ziekte of een andere omstandigheid die buiten de schuld van de leerling valt, de mogelijkheid geven het schoolexamen in dat vak of in die vakken later af te sluiten dan 10 dagen voor aanvang van het centraal examen. Het schoolexamen moet in dit geval

afgesloten worden vóór aanvang van het centraal examen van dat betreffende vak in het eerste tijdvak. Het maakt hierbij niet uit of het eerste tijdvak van andere eindexamenvakken al heeft plaatsgevonden.

j. De examinator geeft cijfers van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers op één decimaal.

k. Afronding van schoolexamencijfers van vakken met centraal examen en van vakken zonder centraal examen is als volgt: Indien een gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is. (*Voorbeeld: 6.45 wordt 6.5 en 6.44 wordt 6.4)*

Het cijfer voor de beroepsgerichte keuzevakken vmbo is een afgerond eindcijfer. Het gemiddelde van de eindcijfers van vier beroepsgerichte keuzevakken vormt het combinatiecijfer dat als eindcijfer meetelt voor de uitslagbepaling.

Voor de gemengde leerweg is het combinatiecijfer het gewogen gemiddelde van het eindcijfers voor het profielvak en de beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het cijfer profielvak zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn.

l. De directeur draagt er zorg voor dat de cijfers voor het schoolexamen worden overgenomen op een lijst van cijfers.

m. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur aan de kandidaat een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier, alsmede een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen. Hierop staat ook de beoordeling van het profielwerkstuk (vmbo) en de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld. De directeur en de examensecretaris tekenen voor verstrekking van dit overzicht en de kandidaat tekent voor ontvangst.

n. Na controle zendt de directeur ten minste tien dagen vóór de aanvang van de centrale examens, een exemplaar van de verzamellijst met cijfers aan de inspectie.

o. Alle schriftelijke opgaven, beoordelingsnormen, gemaakt werk en praktische opdrachten met betrekking tot het schoolexamen worden door de examinator bewaard tot de kandidaat de in het examendossier (schooladministratie) vastgelegde cijfers heeft kunnen controleren. Na afsluiting van het leerjaar kunnen de documenten vernietigd worden, d.w.z. als het cijfer is vastgesteld en door de kandidaat akkoord bevonden is. Ten aanzien van de opgaven waaruit een toets bestaat kan de sectie beslissen dat kandidaten deze mogen behouden, na bespreking van het werk. Het examendossier wordt in ieder geval vernietigd zodra zes maanden zijn verstreken na vaststelling van de uitslag van het eindexamen.

p. Voor afname(s) van schoolexamen(s) gelden dezelfde regels als bij afname van een Centraal Examen (zie 3.3)

Artikel 3.2 CENTRAAL EXAMEN

De organisatie en gang van zaken tijdens het centraal examen gaat aan de hand van de actuele protocollen voor de centrale examens voortgezet onderwijs, die opgesteld zijn door de VO-Raad. Hierin staan de wettelijke voorschriften voor de eindexamens uitgewerkt.

a. Gecommitteerden.

De minister wijst voor alle scholen waaraan examens worden afgenomen een of meer gecommitteerden aan. De aanwijzing geldt tot na de afloop van de herkansing. Indien de minister erom verzoekt, stelt het bevoegd gezag gecommitteerden ter aanwijzing voor.
Deze gecommitteerden zijn, naast de eigen examinatoren, belast met het nazien en beoordelen van het schriftelijk werk. Bij de beoordeling past men de normen en regels voor het bepalen van de cijfers toe die zijn voorgeschreven door het College voor toetsen en examens.

b. Tijdvakken centraal examen.

Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en derde tijdvak.
- 1e tijdvak; voor alle kandidaten en alle vakken;
- 2e tijdvak; uitgesteld examen en/of herkansing;
- 3e tijdvak; indien om een geldige reden voor één of meer vakken niet aan het centraal schriftelijk examen in het tweede tijdvak kan worden deelgenomen.

De tijdstippen van de drie tijdvakken van het centraal examen worden door het College voor toetsen en examens vastgesteld. Aan de kandidaten worden deze tijdstippen door de school tijdig bekend gemaakt.

c. Opgave kandidaten centraal examen.

1. De directeur deelt jaarlijks vóór 1 november aan de minister mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak deelnemen.

2. De directeur zendt jaarlijks tenminste 10 dagen vóór de aanvang van het centraal examen in het eerste tijdvak aan de inspectie/DUO een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald.
   Voor de aanvang van het tweede tijdvak wordt een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, alsmede een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat examen zal afleggen, aan de inspectie gezonden.

3. Onmiddellijk na afloop van het tweede tijdvak zendt de directeur aan de inspectie/DUO een lijst waarop voor ieder vak is aangegeven welke kandidaten aan het centraal examen in dat vak zullen deelnemen in het derde tijdvak.

4. Indien voor een vak meerdere examenprogramma's zijn vastgesteld, kan een kandidaat per tijdvak slechts volgens één programma centraal examen in dat vak afleggen.

Artikel 3.3 AANVANG ZITTINGEN VAN DE CENTRALE EXAMENS

I. Centraal Schriftelijke examens

a. De kandidaten maken het schriftelijk werk onder toezicht van de toezichthouders/docenten. Buitenstaanders worden niet tot het examenlokaal toegelaten.

b. De kandidaten en toezichthouders dienen ***15 minuten vóór de aanvang*** van het examen bij het lokaal aanwezig te zijn. Vóór de zitting dient gecontroleerd te worden, of elke kandidaat aanwezig is. Kandidaten die niet aanwezig zijn zullen zo spoedig mogelijk gebeld worden.

c. Kandidaten die te laat komen, melden zich onmiddellijk bij de directeur of diens vervanger. Een kandidaat die te laat komt, mag **uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting** tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de zitting geldt. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting.

d. Bij een geldige reden (niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouder/verzorger), ter beoordeling van de directeur, kan een kandidaat voor het betreffende vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Indien de reden niet geldig wordt verklaard, vindt ontzegging plaats. Indien een kandidaat verhinderd is aan een of meer onderdelen van het centraal examen deel te nemen, dient door zijn ouders, verzorgers of voogden, binnen **24 uur** een schriftelijke verklaring overlegd te worden waaruit de reden van verhindering blijkt, aan de examensecretaris.

e. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school; de school verstrekt eveneens gewaarmerkt kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen in het examenlokaal. De kandidaat vermeldt zijn examennummer, het vak, zijn naam, het programma en de naam van de vakdocent op de daartoe aangegeven plaats van alle bladen.

f. De kandidaten mogen alleen hun schrijfgerei, eventueel benodigde passer, liniaal, driehoek, rekenmachine en tabellenboek meenemen in de examenzaal; dus geen papier en Tipp-Ex. De rekenmachines mogen niet alfanumeriek zijn (woorden, formules e.d. op het afleesvenster zijn dus niet toegestaan) en in het afleesvenster geen grafieken kunnen weergeven (uitgezonderd de grafische rekenmachine tijdens het examen wiskunde).
   Toegestaan is een eendelig woordenboek Nederlands. Bij de moderne vreemde talen zijn woordenboeken doeltaal – Nederlands en Nederlands – doeltaal toegestaan. Niet toegestaan is een elektronisch woordenboek. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden. Onder andere jassen, tassen en digitale apparaten (waaronder smartwatches) zijn niet toegestaan in het examenlokaal.

g. Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, controleert een daartoe aangewezen toezichthouder aan de hand van de op de enveloppe vermelde gegevens omtrent schooltype, vak, datum en tijdstip of de enveloppe de juiste is. Deze en eventueel andere op de enveloppe vermelde gegevens worden daarna aan de kandidaten voorgelezen. Eerst als alle gegevens in orde zijn bevonden, wordt de enveloppe geopend. De toezichthouder controleert of de inhoud van de enveloppe overeenstemt met de gegevens op de enveloppe. Het komt voor dat in dezelfde enveloppe een of meer bij de opgaven behorende bijlagen zijn verpakt.

Onmiddellijk nadat de enveloppe geopend is, worden de opgaven en de eventueel daarbij behorende bijlage(n) uitgedeeld. Daarbij dient nauwkeurig te worden toegezien dat geen andere opgaven dan de bedoelde in handen van de kandidaten komen. Tijdens het uitdelen van de opgaven dient er volkomen rust in het examenlokaal te heersen.

h. Na het openen van de enveloppe met opgaven is het verboden enige mededeling of inlichting van welke aard dan ook over het werk aan de kandidaten te verstrekken.

i. Het is mogelijk dat tijdens een centraal examen wordt afgeweken van de bovenstaande voorschriften, bijvoorbeeld vanwege specifieke, afwijkende instructies van het College voor toetsen en examens.

II. Digitale Centrale examens

a. De kandidaten maken het werk onder toezicht van de toezichthouders/docenten. Buitenstaanders worden niet tot het examenlokaal toegelaten.

b. De kandidaten en toezichthouders dienen ***15 minuten vóór de aanvang*** van het examen bij het lokaal aanwezig te zijn. Vóór de zitting dient gecontroleerd te worden, of elke kandidaat aanwezig is. Kandidaten die niet aanwezig zijn zullen zo spoedig mogelijk gebeld worden.

c. Kandidaten die te laat komen, melden zich onmiddellijk bij de directeur of diens vervanger. Een kandidaat die te laat komt, mag **uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting** tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de zitting geldt. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting.

d. Bij een geldige reden (niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouder/verzorger), ter beoordeling van de directeur, kunnen zij voor het digitale examen van dit vak verwezen worden naar een inhaalmoment of het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen. Indien de reden niet geldig wordt verklaard, vindt ontzegging plaats. Indien een kandidaat verhinderd is aan een of meer onderdelen van het centraal examen deel te nemen, dient door zijn ouders, verzorgers of voogden, binnen **24 uur** een schriftelijke verklaring overlegd te worden waaruit de reden van verhindering blijkt, aan de examensecretaris.

e. Het werk wordt gemaakt op een door de school daartoe ingerichte computer met een verbinding met de centrale server bij DUO. De computer en het netwerk zijn ingericht conform de bij *Facet* opgestelde handleiding. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.

f. De kandidaten mogen alleen de vooraf aangegeven middelen mee in de examenzaal nemen.Toegestaan is een eendelig woordenboek vreemde taal - Nederlands of eentalig vreemde taal of een woordenlijst vreemde taal - Nederlands. Niet toegestaan is een elektronisch woordenboek.Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere

hulpmiddelen is verboden. Jassen, tassen, digitale apparaten zijn niet toegestaan in het examenlokaal.

g. Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, controleert een daartoe aangewezen toezichthouder aan de hand van het proces-verbaal of alle kandidaten aanwezig zijn en op de juiste plaats zitting hebben genomen.

h. Na de start van het examen is het verboden enige mededeling of inlichting van welke aard dan ook over het werk aan de kandidaten te verstrekken.

i. Het is mogelijk dat tijdens een centraal examen wordt afgeweken van de bovenstaande voorschriften, bijvoorbeeld vanwege specifieke, afwijkende instructies van het College voor toetsen en examens.

j. Bij een digitaal examen mag de kandidaat na afloop geen papier en/of aantekeningen meenemen uit de examenruimte.

Het centraal examen van de algemeen vormende vakken (avo-vakken) voor vmbo-b en vmbo-k wordt digitaal afgenomen. De school kan, binnen de vastgestelde examenperiode, zelf de afnametijdstippen bepalen. Hiervoor zijn meerdere varianten van ieder digitaal centraal examen beschikbaar. De school regelt zelf, binnen de vastgestelde examenperiode, de afnametijdstippen van het inhalen en herkansen. Ook hier is sprake van een gezamenlijke start op het afgesproken tijdstip.

Artikel 3.4 ZITTINGEN VAN DE CENTRALE EXAMENS

a. Deelname aan een zitting van het examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt. Een kandidaat dient vóór de aanvang van een examenzitting zeer bijzondere omstandigheden (b.v. ernstige ziekte of overlijden in de familie) als mede eigen ziekteverschijnselen te melden bij de examensecretaris. In overleg met de examensecretaris moet van tevoren duidelijk vastgesteld worden of een kandidaat in zo'n geval in staat is aan het centraal examen deel te nemen. Zo niet, dan wordt de kandidaat naar het tweede tijdvak verwezen.

b. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de examensecretaris of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.
   1. Indien een kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de inspectie de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.
   2. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, verzoekt de examensecretaris, mede op grond van een medische verklaring, aan de inspectie te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspectie het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.

c. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit het examenlokaal. Een kandidaat die hoognodig naar het toilet moet kan dit aangeven middels het opsteken van diens hand. Vervolgens kan de kandidaat onder begeleiding het examenlokaal verlaten voor het toiletbezoek. De toezichthouder draagt er zorg voor dat de kandidaat geen contact met andere personen heeft.

d. Het examenlokaal mag pas worden verlaten nadat één uur van de officiële examentijd is verstreken. Het laatste kwartier van een zitting (dat wordt aangegeven door de toezichthouder) mag niemand het examenlokaal verlaten.

e. De kandidaat overhandigt zijn opgaven, gemaakte werk, aantekeningen en eventuele andere stukken aan de toezichthouder. Deze controleert de naam en het nummer van de kandidaat en staat hem toe het examenlokaal te verlaten, nadat hij zich ervan vergewist heeft dat alles volledig ingeleverd is.

f. De kandidaat is zelf verantwoordelijk voor het inleveren van het gemaakte werk. Hij zorgt er voor dat al zijn werk (inclusief bijlagen en uitwerkingsbladen) door de toezichthouder persoonlijk wordt ingenomen.

g. Na het aldus verlaten van het examenlokaal mag de kandidaat onder géén beding worden toegestaan nog aan het desbetreffende examen te werken.

h. Direct na afloop van de (verlengde) zitting kan de kandidaat de ingeleverde opgaven en aantekeningen en eventuele andere stukken bij de toezichthouder opvragen.

i. Indien tijdens een zitting een fout in de opgave(n) ontdekt wordt, worden daarover geen mededelingen gedaan. Bij de normering van het werk zal met een fout, zo nodig, rekening worden gehouden, zulks ter beoordeling van het College voor toetsen en examens.

j. Tijdens een zitting van het centraal examen is het een toezichthouder niet geoorloofd andere werkzaamheden te verrichten dan toezicht houden.

k. Zij die bij een examen toezicht hebben gehouden, maken over het verloop een proces-verbaal op. Op het proces-verbaal worden de namen van alle kandidaten vermeld die voor het desbetreffende vak in het examenlokaal aanwezig moeten zijn. Elke toezichthouder dient het proces-verbaal te tekenen. Op het proces-verbaal wordt het tijdstip vermeld waarop elke kandidaat het lokaal verlaat en ook het tijdstip waarop de kandidaten die te laat zijn gekomen, zijn begonnen. De processen-verbaal worden gedurende zes maanden bewaard nadat de uitslag van het eindexamen bekend is gemaakt.

l. De examenopgaven mogen door niemand buiten de examenzaal worden gebracht voordat de betreffende (verlengde) zitting beëindigd is.

Artikel 3.5 EINDE ZITTINGEN CENTRAAL EXAMEN

a. Een kwartier vóór het einde van de zitting geeft een daartoe aangewezen toezichthouder dit tijdstip aan. Vanaf dat tijdstip mag niemand meer het examenlokaal verlaten totdat de volledige examentijd verstreken is.

b. Uiterlijk aan het einde van de zitting levert de kandidaat zijn gemaakte werk in bij de toezichthouders. De toezichthouders controleren of alle kandidaten alles hebben ingeleverd.

c. Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten totdat een toezichthouder het sein geeft om het examenlokaal te verlaten.

d. Het werk van de kandidaten, het proces verbaal en de resterende opgaven worden door een daartoe aangewezen toezichthouder onmiddellijk aan de directeur ter hand gesteld.

e. Alle zaken die in het examenlokaal achterblijven worden in het examenlokaal bewaard tot het einde van het examentijdvak.

Artikel 3.6 CORRECTIE CENTRAAL EXAMEN

a. De directeur of diens vervanger overhandigt het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal aan de examinator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk zo spoedig mogelijk na (de uiterste datum wordt tijdig door de directie medegedeeld) en geeft het met zijn beoordeling aan de directeur terug. Op het werk worden geen verbeteringen aangebracht, wel wordt duidelijk gemaakt wat goed of fout is.

   De examinator past bij zijn beoordeling de beoordelingsnormen toe alsmede de regels voor het bepalen van de scores die zijn voorgeschreven door het College voor toetsen en examens. Tevens levert de examinator middels een uitdraai een overzicht aan met de namen van de kandidaten, de behaalde scores per opgave en de totaal behaalde score voor het examenwerk. Deze uitwisseling kan ook volledig digitaal plaatsvinden binnen WOLF.

b. De directeur zendt de ontvangen stukken van de examinator met een exemplaar van de opgaven, beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de scores, het overzicht genoemd onder a. en een verzamellijst met alle kandidaten voor dat vak, zo spoedig mogelijk naar de gecommitteerde.

c. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de scores, hiervoor genoemd, toe.

d. Bij digitale examens wordt er gehandeld volgens de stappen die beschreven zijn in het document ‘Protocollen Centrale Examens voortgezet onderwijs’ van de VO-raad voor het op het moment geldende schooljaar.

Artikel 3.7 VASTSTELLING CIJFER CENTRAAL EXAMEN

a. De examinator en de gecommitteerden stellen in onderling overleg de behaalde score voor het centraal examen vast.

b. De kandidaat heeft inzagerecht in het gemaakte CE-werk. Het gemaakte werk blijft op school en er mogen geen fotokopieën, foto’s of iets dergelijks gemaakt worden.

c. De score wordt met behulp van de door de CvTE verstrekte omzettingstabel omgezet in een cijfer van 1 tot 10, afgerond op één decimaal.

d. Bij digitale examens wordt er gehandeld volgens de stappen die beschreven zijn in het document ‘Protocollen Centrale Examens voortgezet onderwijs’ van de VO-raad voor het op het moment geldende schooljaar.

Artikel 3.8 GESCHIL NA INZAGE

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, dient op onderstaande wijze te worden gehandeld:

I. De eindexamenkandidaat zet zijn/haar argumenten over vernomen fouten op papier.

II. Op verzoek van de directeur kijkt de 1e corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.

III. De 1e corrector neemt contact op met de 2e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1e corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de 1e corrector en 2e corrector hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd (kan in een mailbericht) en wordt gedeeld met de directeur.

Voor een gedetailleerde werkwijze wordt verwezen naar de meest recente protocollen Centrale Examens VO van de VO-raad.

a. Overeenstemming over wel/geen aanpassing van score

Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast. De directeur (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. De directeur informeert de leerling en zowel DUO/Examendiensten als de inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld van een nieuw vastgesteld cijfer.
Als er overeenstemming is tussen beide correctoren over het niet-aanpassen van de score, informeert de directeur de leerling hierover.

b. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score

Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kunnen de directeuren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast. Het is aan te raden om twee docenten te kiezen die niet direct betrokken zijn, maar bijvoorbeeld verbonden zijn aan een andere school die onder hetzelfde bestuur valt. Het spreekt voor zich dat deze docenten bevoegd moeten zijn voor het examenvak én dat zij zelf een eindexamenklas hebben.

Bij digitale examens wordt er gehandeld volgens de stappen die beschreven zijn in de meest recente protocollen Centrale Examens voortgezet onderwijs van de VO-raad.

Artikel 3.9 BEWAREN VAN HET EXAMENWERK

Alle schriftelijke opgaven, beoordelingsnormen, gemaakte werk en de voor het werk toegekende cijfers worden bewaard, en zijn ter inzage voor belanghebbenden.

a. De opgaven en het gemaakte werk van het schoolexamen dat in het laatste examenjaar gemaakt is, worden zes maanden bewaard volgend op het met goed gevolg afleggen van het centraal examen.

b. De opgaven en het gemaakte werk van het centraal examen worden gedurende zes maanden door de school bewaard.

Artikel 3.10 GEGEVENSVERSTREKKING

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de uitslag stuurt de directeur aan de aangewezen instanties een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

a. de vakken waarin examen is afgelegd;
b. de cijfers van het schoolexamen;
c. de cijfers van het centraal examen;
d. de eindcijfers;
e. de uitslag van het eindexamen.

IV. UITSLAG, HERKANSING, DIPLOMERING

Artikel 4.1 EINDCIJFER EINDEXAMEN

a. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.

b. De examensecretaris bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
Is de uitkomst van de berekening bedoeld in de eerste volzin niet een geheel getal, dan wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

c. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is, wordt voor het bepalen van het eindcijfer in dat vak het cijfer voor het schoolexamen afgerond naar een geheel getal.

Artikel 4.2 VASTSTELLING UITSLAG

a. De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van de gestelde regels in artikel 3.35 (vmbo) en artikel 3.34 (havo/vwo) Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

b. De directeur en de examensecretaris stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen.

c. Indien dat nodig is om een kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en examensecretaris een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een volledig eindexamen te vormen.

d. Indien een kandidaat slechts kan slagen bij een bepaalde keuze uit eindcijfers in een of meer vakken, betrekken de directeur en de examensecretaris die eindcijfers bij de bepaling van de uitslag, die de kandidaat nodig heeft om te kunnen slagen.
Indien er meerdere keuzen mogelijk zijn, stellen de directeur en examensecretaris van het eindexamen de kandidaat een keuze van eindcijfers voor.
De keuze is definitief wanneer de kandidaat niet binnen twee dagen heeft medegedeeld dat een andere keuze gemaakt moet worden.

Artikel 4.3 UITSLAG EINDEXAMEN

De slaag- zakregeling is door het Ministerie van Onderwijs vastgesteld. De actuele slaag- zakregeling is te vinden in artikel 3.34 en artikel 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 4.4. HERKANSING

a. Schoolexamen

Voor alle vakken geldt onderstaande herkansingsregeling. In het PTA is aangegeven welke toetsen voor een herkansing in aanmerking komen.

Herkansingsregeling leerlingen klas 3:

De leerling heeft de mogelijkheid onderdelen van het schoolexamen (SE) te herkansen.

Per toets of praktische opdracht wordt in het PTA aangegeven of deze voor herkansing in aanmerking komt. In het algemeen zijn afsluitende toetsen herkansbaar.

Bij een herkansing geldt dat het hoogste behaalde resultaat wordt opgenomen in de berekening van het schoolexamencijfer.

Naast de reguliere herkansingsmogelijkheden beschikt iedere leerling in leerjaar 3 over één aanvullende herkansingsmogelijkheid voor een PTA-toets naar keuze. Deze aanvullende herkansing kan worden ingezet voor alle vakken waarvoor PTA-toetsen worden afgenomen en dient uiterlijk vóór de aanvang van periode 4 te zijn benut. Niet-benutte herkansingsrechten vervallen na deze datum.

Toetsweken leerjaar 3 (schooljaar 2026-2027)

Periode	Lesperiode	Toetsweek
Periode 1	17 augustus 2026 t/m 6 november 2026	26 t/m 30 oktober 2026
Periode 2	7 november 2026 t/m 12 februari 2027	1 t/m 5 februari 2027
Periode 3	13 februari 2027 t/m 23 april 2027	12 t/m 16 april 2027
Periode 4	24 april 2027 t/m 24 juni 2027	21 t/m 24 juni 2027*
Periode 5 t/m 7	Schooljaar 2027-2028	Zie jaarplanning

* In periode 4 worden geen herkansingen afgenomen.

Inhaalregeling leerlingen klas 3

Indien een leerling wegens ziekte of een andere door de school geaccepteerde reden afwezig is bij een toets, praktische opdracht of ander onderdeel van het schoolexamen, wordt de leerling in de gelegenheid gesteld het betreffende onderdeel in te halen.

Inhaalmomenten vinden in beginsel plaats in de week direct aansluitend op de toetsweek. De leerling is verplicht deel te nemen aan het door de school vastgestelde inhaalmoment.

Bij ongeoorloofde afwezigheid tijdens een toets of een ander schoolexamenonderdeel wordt gehandeld overeenkomstig de bepalingen uit het examenreglement. In dat geval wordt het cijfer **1,0** toegekend.

Herkansingen leerlingen klas 4:
Leerlingen hebben de mogelijkheid om onderdelen van het schoolexamen te herkansen:
- in het pta wordt aangegeven welke toetsen herkansbaar zijn: in het algemeen geldt dat herkansen betrekking heeft op afsluitende toetsen
- het hoogste resultaat telt
- een leerling mag één toets, per vak, per periode herkansen
- uiterlijk 2 weken na afsluiting van de periode moeten de herkansingen uit de afgesloten periode zijn afgenomen

Periode 1: 25 augustus t/m 28 november 2025
Periode 2: 29 november t/m 27 februari 2026
Periode 3: 28 februari t/m 19 juni 2026
Periode 4: 17 augustus 2026 t/m 27 november 2026
Periode 5: 27 november 2026 t/m 16 april 2027

Inhaalregeling leerlingen klas 4:
Het inhalen van toetsen na verzuim wegens ziekte of andere geldige reden kan, in overleg met de docent. Bij ongeoorloofd verzuim op het moment van toetsen wordt conform het examenreglement het cijfer één (1) toegekend aan het werk.

b. Centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de uitslag is vastgelegd, het recht in het tweede tijdvak of, indien van toepassing, in het derde tijdvak deel te nemen aan een herkansing. Een kandidaat uit de vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg heeft het recht om naast één algemeen vak tevens (onderdelen van) het CSPE* te herkansen. De herkansing van het praktisch gedeelte van het centraal examen bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van een of meer onderdelen daarvan. Herkansing kan pas plaatsvinden nadat de kandidaat het gehele cspe* heeft afgelegd. De kandidaat geeft uiterlijk één dag na mededeling van het resultaat van het 1e tijdvak schriftelijk aan bij de examensecretaris welk vak hij wil herkansen.
2. Het cijfer behaald voor het schoolexamen blijft ook bij de herkansing gehandhaafd.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal schriftelijk examen of digitaal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Het eindcijfer van het desbetreffende vak wordt bepaald zoals vermeld in het artikel Eindcijfer eindexamen.
5. Zodra na de herkansing de definitieve uitslag is vastgesteld, wordt deze schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld.
6. De herkansingsregels zijn ook van toepassing op de vakken waarin gedurende een examenjaar deeleindexamen is afgelegd.
7. Wanneer een CSPE opdracht (vmbo beroepsgericht examenvak) als onvoldoende wordt beoordeeld, stelt de eerste corrector in overleg met de tweede corrector vast wat de leerling alsnog moet doen om te voldoen aan de eisen van het examen. De kandidaat kan in staat worden gesteld om voor het CSPE aan een (gedeeltelijke) herkansing deel te nemen.

   Hierbij wordt de kandidaat en diens ouders/verzorgers gewezen op:
   - het feit dat de scores voor de onderdelen die over worden gedaan **in plaats komen van** de scores die hij voor deze onderdelen bij de eerste afname had behaald. Dit vormt een nieuwe totaalscore;
   - het feit dat voor de onderdelen die hij niet overdoet, de scores die hij voor de eerste afname heeft behaald blijven staan.
   - De hoogste totaalscore van het CSPE* telt.

8. * Leerlingen die het profiel Maritiem & Techniek volgen doen geen CSPE maar meerdere PVB's. Voor het profielvak Maritiem & Techniek wordt het definitieve eindcijfer als volgt berekend:
   - Profielmodule 1: cijfer ...
   - Profielmodule 2: cijfer ...
   - Profielmodule 3: cijfer ...
   - Profielmodule 4: cijfer ...

   Het eindcijfer is het rekenkundig gemiddelde van de vier profielmodulecijfers. Dit eindcijfer telt mee in de slaag-/zakregeling en wordt tevens verwerkt in het combinatiecijfer.

9. Herkansing PVB voor BB en KB
   Een kandidaat mag maximaal 2 van de 4 PVB's herkansen. Dit kan op de volgende momenten:
   - In het jaar van afname
   - In het vierde leerjaar vóór de uitslagbepaling
   - In het vierde leerjaar na de uitslagbepaling.
   - Het herkansen van 1 of twee PVB's geldt als een herkansing van het CSPE.
   - Hierdoor is het voor de leerling nog steeds mogelijk om een AVO-vak te herkansen op het
   - CE.
   - Indien na herkansing vier geldige PVB-cijfers zijn vastgesteld, vormt het gemiddelde cijfer hiervan het definitieve eindcijfer voor het profielvak Maritiem en Techniek.

10. Herkansing PVB voor GL
    - Een kandidaat mag maximaal 2 van de 4 PVB's herkansen. Dit kan op de volgende momenten:
    - In het jaar van afname
    - In het vierde leerjaar vóór de uitslagbepaling
    - In het vierde leerjaar na de uitslagbepaling.
    - Bij het herkansen na de uitslagbepaling gaat dit ten koste van een CE-herkansing.
    - Indien na herkansing vier geldige PVB-cijfers zijn vastgesteld, vormt het gemiddelde cijfer hiervan het definitieve eindcijfer voor het profielvak Maritiem en Techniek.

c. Uitgestelde examens

Kandidaten die een of meer zittingen van het centraal examen om een geldige reden hebben gemist, kunnen in de gelegenheid gesteld worden het examen in het tweede tijdvak voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
De kandidaat behoudt het recht om één vak te herkansen.
Als blijkt dat een kandidaat bij het tweede tijdvak centraal examen (inhalen en/of herkansen) in twee vakken moet doen die op hetzelfde tijdstip vallen, dient in overleg met de inspectie een oplossing gevonden te worden.

Hiervoor gelden de volgende regels:

1. Deze kandidaat wordt in quarantaine gehouden, hetgeen betekent dat de directeur er zorg voor draagt dat er geen contact kan plaatsvinden met kandidaten of toezichthouders van de eigen of een andere school waardoor kennis over de opgaven kan worden overgedragen.

2. Voor de vakken die regulier in de middagzitting worden afgenomen maar die 's morgens door de in quarantaine gehouden kandidaat moeten worden afgelegd, worden door de inspectie opgaven ter beschikking gesteld.

3. Van het openen van de examenopgaven en de quarantainestelling wordt een logboek bijgehouden ten behoeve van de inspectie.

d. Uitgesteld examen en herkansing

De directeur verstrekt aan de aangewezen instanties:

1. Vóór de aanvang van het tweede tijdvak een opgave van alle kandidaten die zich voor de herkansing hebben opgegeven, met vermelding van vak en programma waarin examen wordt afgelegd; alsmede de behaalde cijfers in het eerste tijdvak.

2. Een opgave van de kandidaten die bij een der zittingen van het eerste tijdvak verhinderd waren aanwezig te zijn en in de gelegenheid worden gesteld in het tweede tijdvak hun examen af te leggen en zo mogelijk te voltooien.

e. Derde tijdvak

Er bestaat voor kandidaten de mogelijkheid om in het derde tijdvak centraal schriftelijk examen te doen, onder verantwoordelijkheid van het College voor toetsen en examens. Het betreft kandidaten die in het tweede tijdvak om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, verhinderd zijn, of die het centraal examen in het tweede tijdvak niet kunnen voltooien.

f. Diploma en cijferlijst

1. Aan elke definitief geslaagde of afgewezen kandidaat wordt een lijst verstrekt waarop de cijfers voor het schoolexamen en centraal examen en de eindcijfers voor zijn vakken zijn vermeld, alsmede het bijbehorende programma en de uitslag van het eindexamen.

2. Aan elke definitief geslaagde kandidaat wordt een diploma/getuigschrift uitgereikt met vermelding van de examenvakken die bij de bepaling van de uitslag betrokken zijn en het bijbehorende programma.
   De persoonsgegevens worden aan de hand van een uittreksel uit het bevolkingsregister ingevuld.

3. De directeur en de examensecretaris ondertekenen de diploma's en cijferlijsten die zijn vastgesteld door de minister. De kandidaat ondertekent na controle van de gegevens het diploma. Duplicaten van diploma's worden niet verstrekt.

Artikel 4.5. JUDICIUM CUM LAUDE

Conform het bepaalde in artikel 3.47 en 3.48 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 kan aan een kandidaat het judicium cum laude worden toegekend.

a. vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

Het gemiddelde eindcijfer van minimaal 8,0 wordt berekend op basis van de eindcijfers voor het beroepsgerichte profielvak, de twee algemene vakken in het profieldeel en het combinatiecijfer in het vrije deel. Voor de andere vakken die meetellen bij de uitslagbepaling (Nederlands, Engels en maatschappijleer) mag niet lager zijn behaald dan een 6.

Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (de beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6, mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is.

De rekentoets telt niet mee, omdat deze ook niet cijfermatig meetelt bij de uitslagbepaling.

De regeling is beschreven in artikel 3.48 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

b. vmbo gemengde leerweg

Voor vmbo-gl komt het neer op gemiddeld 8.0 voor de cijfers in het gemeenschappelijk deel, de cijfers voor de algemene vakken in het profieldeel en het cijfer voor het algemene vak in het vrije deel of het combinatiecijfer. Geen eindcijfer mag lager zijn dan 6.

Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (beroepsgericht profielvak, beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6 mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is.

De rekentoets telt niet mee, omdat deze ook niet cijfermatig meetelt bij de uitslagbepaling.

De regeling is beschreven in artikel 3.48 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

V. SLOTBEPALINGEN

1. Voor kandidaten die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, geldt dat zij worden vertegenwoordigd door hun ouders. Kandidaten van 18 jaar of ouder zijn zelf handelingsbekwaam.

2. De directeur behoudt zich het recht voor de ouders van meerderjarigen over alle examenzaken inlichtingen te verschaffen, tenzij de meerderjarige schriftelijk kenbaar maakt dat hij dit niet wenst.

3. In alle gevallen, waarin noch de toepasselijke wet- en regelgeving, noch dit examenreglement voorziet, beslist de directeur in overleg met het bevoegd gezag.